

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ2402	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εγκληματολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις της διδάσκουσας	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1700		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι αφενός μεν η εξοικείωση των φοιτητών με τη μελέτη του εγκληματικού φαινομένου, αφετέρου δε η διαμόρφωση μιας επιστημονικής άποψης για το έγκλημα και το δράστη του. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα δοθεί έμφαση στη μελέτη της εγκληματικής συμπεριφοράς και στην αναζήτηση των αιτιών της. Επιπρόσθετος στόχος είναι η καλλιέργεια μιας ορθολογικής προσέγγισης του εγκληματικού φαινομένου, η εγκατάλειψη στερεοτυπικών προσεγγίσεων και η αντιμετώπιση του εγκληματία ως υποκειμένου ατομικών δικαιωμάτων.</p> <p>Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων οι φοιτητές/τριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Να είναι σε θέση να αναζητούν τα αίτια της εγκληματογένεσης ανατρέχοντας στις εγκληματολογικές θεωρητικές προσεγγίσεις των διαφόρων σχολών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση τους κοινωνικούς παράγοντες.
• Να κατανοούν τους συστηματικούς τρόπους μελέτης του εγκληματικού φαινομένου (μεθοδολογία της εγκληματολογίας), τις ιδιαιτερότητες και τις ερευνητικές δυσχέρειες που ανακύπτουν.
• Να είναι ενήμεροι για τις σύγχρονες εγκληματολογικές κατευθύνσεις και προκλήσεις.
• Να μπορούν να ερμηνεύουν πληρέστερα έγκλημα, ανατρέχοντας στην επιστημονική τους γνώση
• Να εντοπίζουν περιπτώσεις «κατασκευής» της κοινωνικής πραγματικότητας από τα ΜΜΕ
• Να επιδεικνύουν ευαισθησία σε δεοντολογικά ζητήματα προσέγγισης του εγκληματικού φαινομένου.
• Να αντιλαμβάνονται τη σημασία της αφανούς εγκληματικότητας και των ρωγμών που μπορεί να προκαλέσει σε μια ευνομούμενη πολιτεία.

- Να μην καταφεύγουν σε απόλυτες και μονόπλευρες ερμηνείας της εγκληματικής συμπεριφοράς.

Γενικές Ικανότητες

- Επανεξέταση στερεοτύπων και προκαταλήψεων.
- Προσέγγιση του εγκληματικού φαινομένου με κριτική σκέψη και στοχασμό.
- Αντιμετώπιση του εγκλήματος ως κοινωνικού φαινομένου και του εγκληματία ως ανθρώπου με αναφαίρετα δικαιώματα.
- Υιοθέτηση ορθολογικής στάσης απέναντι στο διάχυτο «ηθικό πανικό» που συχνά δημιουργεί το έγκλημα στον κοινωνικό περίγυρο.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, ευάλωτων κοινωνικά ομάδων και ανηλίκων.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών: Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].

Εβδομάδα 1^η: Εισαγωγή στην επιστήμη της Εγκληματολογίας / Η ιστορική εξέλιξη της εγκληματολογίας [1, 3, 5].

Εβδομάδα 2^η: Βασικές έννοιες της εγκληματολογίας: έγκλημα, δράστης εγκλήματος, θύμα εγκλήματος και έλεγχος του εγκλήματος - Η λειτουργία του Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 3^η: Οι ειδικότεροι κλάδοι της εγκληματολογίας - Διακρίσεις της εγκληματολογίας [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 4^η: Θεωρητική και εμπειρική εγκληματολογία / Σύγχρονες εγκληματολογικές κατευθύνσεις [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 5^η: Η μεθοδολογία της εγκληματολογίας/ Η έννοια και η φύση της εγκληματικότητας, οι διακρίσεις της και η μέτρησή της [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 6^η: Τα αίτια της εγκληματογένεσης: α) Η κλασική σχολή, β) Οι οργανικές θεωρίες [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 7^η: γ) Οι ψυχολογικές θεωρίες, δ) Οι μαρξιστικές θεωρήσεις [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 8^η: ε) Η κοινωνιολογική προσέγγιση [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 9^η: Έμφαση στις θεωρίες της κοινωνικής δομής και της κοινωνικής διαδικασίας – Παραβατικότητα ανηλίκων [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 10^η: Το οργανωμένο έγκλημα – Τα κρατικο-εταιρικά εγκλήματα – Το οικονομικό έγκλημα - Τα εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 11^η: Ο εγκληματίας (ορισμός, διακρίσεις, διερεύνηση προσωπικότητας) και η έννοια της επικινδυνότητας [1, 2, 3, 4, 5].

Εβδομάδα 12^η: Η μελέτη του θύματος και η διαδικασία της θυματοποίησης [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 13^η: Οι προκλήσεις της εγκληματολογίας σήμερα / Κρίσιμα ζητήματα αντεγκληματικής πολιτικής / Συμπεράσματα, αναστοχασμός και ανατροφοδότηση [1, 2, 3, 4, 5]

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	39	1,56
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	1,20
	Αυτοτελής Μελέτη	35	1,40
	Σύνολο Μαθήματος	104	4,16
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>A) Γραπτή τελική εξέταση (80% - 100%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης - Ερωτήσεις ανοιχτού τύπου <p>B). Κατάθεση Προαιρετικής Εργασίας (ως 20%)</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αλεξιάδης, Σ., (2003). *Εγκληματολογία* (4^η έκδ.). Σάκκουλας
- Βιδάλη, Σ. (2022). *Εισαγωγή στην Εγκληματολογία* (2^η εκδ.). Νομική Βιβλιοθήκη.
- Γασπαρινάτου, Μ. (2020), *Νεανική Παραβατικότητα & Αντεγκληματική Πολιτική*. Νομική Βιβλιοθήκη.
- Γασπαρινάτου, Μ. (2020). *Επικινδυνότητα: Η διαδρομή μίας «επικίνδυνης» κατασκευής. Εγκληματολογική προσέγγιση*. Τόπος
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών (2000). *Εγκληματίες και Θύματα στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα – Αφιέρωμα στη μνήμη Ηλ. Δασκαλάκη* (επιμ. Ηρώ Δασκαλάκη κ.ά). Αθήνα.
- Ζαραφονίτου, Χ. (1995). *Εμπειρική Εγκληματολογία*. Νομική Βιβλιοθήκη.
- Κοέν, Σ. (2021). *Καταστάσεις Άμυνας*. Τόπος.
- Κουράκης, Ν. (2005). *Εγκληματολογικοί Ορίζοντες Α': Ιστορική και Θεωρητική προσέγγιση* (2^η έκδ.). Σάκκουλας.
- Κουράκης, Ν. (2005). *Εγκληματολογικοί Ορίζοντες Β': Πραγματολογική προσέγγιση και επιμέρους ζητήματα* (2^η έκδ.). Σάκκουλας.
- Λαμπροπούλου, Ε. (1999). *Η κατασκευή της κοινωνικής πραγματικότητας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης*. Ελληνικά Γράμματα.
- Πανούσης, Γ. Α. (2012). *Ο εγκληματίας στο έργο του Ντοστογιέφκι*. Νομική Βιβλιοθήκη.
- Πανούσης, Γ. Α. (1983). *Εισαγωγή στην Εγκληματολογία*. Σάκκουλας.
- Πιτσελά, Α. (2022). *Η ποινική αντιμετώπιση της εγκληματικότητας των ανηλίκων* (8η έκδ.). Σάκκουλας.
- Πιτσελά, Α. (2010). *Η εγκληματολογική προσέγγιση του οικονομικού εγκλήματος*. Σάκκουλας

- Σπινέλλη, Κ. Δ. (2014). *Εγκληματολογία. Σύγχρονες και παλαιότερες κατευθύνσεις* (Γ' αναθεωρημένη έκδοση). Σάκκουλας.
- Τσαλίκου, Φ. (1996). *Μυθολογίες Βίας και Καταστολής*. Παπαζήσης.
- Φαρσεδάκης, Ι. (1996). *Στοιχεία Εγκληματολογίας*. Νομική Βιβλιοθήκη,
- Χαΐδου, Α. (1996). *Θετικιστική Εγκληματολογία, Αιτιολογικές προσεγγίσεις του εγκληματικού φαινομένου*. Νομική Βιβλιοθήκη.

Προτεινόμενα Επιστημονικά Περιοδικά:

- American Journal of Criminal Justice
- British Journal of Criminology
- Crime and Delinquency
- Criminal Justice
- Criminology
- Journal of Criminal Justice
- Journal of Police and Criminal Psychology
- European Journal of Criminology
- International Journal of Criminology and Penology
- Law and Human Behavior